

Verslag van de VON-ledenvergadering zaterdag 8 mei, St. Jozefacademie Zeist

Kwam men afscheid nemen van de vier scheidende bestuursleden (Peter Dekkers, Reina van Ballegooijen, Emile Nielen en Noortje Nooter)? Kwam men de nieuwe bestuursleden verwelkomen (Willem Mooijman, Lous te Boekhorst)? Kwam men om te lachen over het VON-BOVO-cabaret of om mee te denken over taalbeschouwing?

Hoe het ook zij: de ledenvergadering werd goed bezocht!

Het huishoudelijk gedeelte

1 Na goedkeuring van het *verslag van de vorige ledenvergadering* november 1981 (zie *Moer* 82/1) werden

2 *mededelingen* gedaan over allerlei activiteiten.

a Er wordt een *publiciteitsgroep* gestart, die VON-publikaties gaat verzorgen. De publikaties zullen de vorm hebben van reader tot brochure-reeks tot boek. Publikaties ter ondersteuning van de regionaliseringsactiviteiten en themadagen; VONnige artikelen die te lang zijn om opgenomen te worden in *Moer* of *Vonk* kunnen toch gepubliceerd worden. Mogelijk kan hierdoor een VON-informatiepunt ontstaan.

b De *regionalisering* komt aarzelend op gang. In de regio's Leeuwarden, Rotterdam en Veenendaal is reeds sprake van een lange termijnplanning. Verder zijn her en der in den lande bijeenkomsten. De thema's tot nu toe zijn: Freinet-on-

derwijs en thematisch (taal)onderwijs. Volgend jaar staat onder meer intercultureel onderwijs op het programma.

Wie een vaag plan heeft of een vergaderruimte weet kan het VON-bureau bellen. De VON zorgt voor 'man'-kracht en verdere organisatie van een dag of avond in je regio. Bel Gerrit Reitsma of de administratie.

c *Schooltaal-thuistaal.*

De stuurgroep schooltaal-thuistaal, waarin voor Nederland Paul Kuijer, Ria Milder en Noortje Nooter en voor België Piet van de Craen en Willie van Peer zitting hebben, heeft zich in de eerste bijeenkomsten georiënteerd op de problematiek. Dit heeft geresulteerd in een aantal concrete afspraken: in oktober wordt er in Antwerpen een oriëntatiedag georganiseerd, bedoeld voor inspecteurs en beleidsmensen van het basisonderwijs. In januari zal er een tweede oriëntatiedag gehouden worden in Utrecht. Doelgroep: veldwerkers uit het basisonderwijs. Mogelijk thema: aanvankelijk taalonderwijs. Verdere informatie zal regelmatig in VON-info verschijnen.

d *Samenwerking met VON-België.*

De prioriteitenlijsten van beide besturen verschillen nogal daar de onderwijssituatie zo anders ligt. Door regelmatige contacten worden ervaringen uitgewisseld en vindt waar mogelijk samenwerking plaats (zie c).

e *BOVO.*

Het idee om een BOVO-boek uit te werken is nog steeds in de pen.

f *Emancipatie.*

Doordat *Moer* in februari te laat verscheen en de geplande emancipatiedag, waarbij vrouwen én mannen uitgenodigd werden, eerder plaatsvond kwam deze dag te vervallen. In het najaar zal er alsnog een themadag aan deze problematiek worden gewijd. Wie mee wil doen kan Simone Walvisch bellen (020 — 654980).

g *CEVO (Commissie Eindexamen Voortgezet Onderwijs).*

Gerrit Reitsma heeft als VON-bestuurslid zitting in de CEVO. Deze commissie houdt zich bezig met het uitzoeken en vaststellen van teksten voor de eindexamens.

h *Steungroep Anderstaligenonderwijs.*

Er zijn werkgroepen geformeerd die de volgende onderwerpen uit gaan werken:

- wat kan 'Freinet' bijdragen aan anderstaligenonderwijs?
- een interculturele vertelcyclus voor de opleiding

- wat en hoe komt anderstaligenonderwijs in de opleidingen in Nederland aan de orde?
- verzamelen van interculturele verhalen die geschikt zijn voor gebruik in de opleidingen.

Er kunnen zich nog mensen aansluiten. Publicaties in *Moer* volgen nog. Belangstellenden kunnen zich informeren en/of opgeven bij Annelies Dekkers, tel. 03404 — 54179.

i *Zorgbreedte.*

Gerrit en Emile zullen een stuk produceren, waarvoor de nodige contacten gelegd zijn.

Vragen en opmerkingen naar aanleiding van de mededelingen rond activiteiten:

— Met welke intenties neemt de VON deel aan de CEVO? Waarom ageert de VON niet en reageert ze alleen? Het bewaken van de B2-opdracht zou een taak kunnen zijn van de VON-vertegenwoordiger in de CEVO. *Moer* zou daarbij een signaalfunctie kunnen hebben door duidelijk te maken waar de VON voor- of achterstaat. Het bestuur zal een duidelijk beleid moeten voeren en een terugvalbasis voor de VON-vertegenwoordiger moeten zijn.

— Antwoord: Het VON-bestuur zegt deze intenties te herkennen maar men wil eerst aftasten welke mogelijkheden er zijn om VON-standpunten in de CEVO bekend te maken. Blijken deze er niet te zijn dan stapt de VON er weer uit.

— De VON besteedde nog weinig aandacht aan de Voortgezet Basisonderwijsontwikkelingen. Welke standpunten neemt de VON daarbij in?

— Antwoord: Het VON-bestuur is de laatste tijd inderdaad minder structureel bezig geweest, richtte zich meer op basisactiviteiten. Beiden zullen elkaar aan moeten vullen.

Deze opmerkingen zullen in een bestuursvergadering worden besproken.

3 *Evaluatie activiteitenplan 1981 (zie Moer 80/6)*

a Integratie KOLO.

- de VON heeft haar invloed uitgeoefend op het werk van de pgLOBgroep (SLO), bijvoorbeeld in *Moer* 81/1. Er is een ledenvergadering besteed aan de integratie KOLO.
- *Moer* heeft een themanummer uitgegeven (81/4).
- heel wat regionale dagen gingen over deze problematiek.
- het ontwikkelen van een standpuntennota is mislukt.

- op de VON-conferentie is in één stroom aandacht besteed aan dit item.
- het bestuur heeft via de ACLO-M commentaar gegeven op het SLO-stuk 'taalvaardigheid op de basisschool'.

— de VON publiceerde in enkele tijdschriften buiten *Moer*.

b Onderwijs en anderstaligen.

- er is veel publiciteit geweest op dit gebied (*Moer* 1981/1 tweemaal). Dit heeft zelfs geleid tot het themanummer 1982/2.
- werkgroepen zijn hard bezig geweest.
- een aantal VONners zijn bezig met een stuk over intercultureel onderwijs als B-deel van het zogenaamde deelonderwijsleerplan, nadat ze ook in het A-deel een paragraaf hadden verzorgd.

— de VON publiceerde ook in enkele tijdschriften buiten *Moer*.

c Thematisch onderwijs.

- de vereniging heeft een standpuntennota ontwikkeld.
 - heel wat regionale bijeenkomsten zijn aan dit thema besteed; ook bijeenkomsten voor voortgezet onderwijs.
 - in een ledenvergadering stond thematisch onderwijs op het middagprogramma.
 - er is ook vanuit de VON publiciteit geweest buiten *Moer* (in onderwijsbladen).
- #### d Educatieve alternatieven.
- het Freinet-onderwijs heeft veel regionale aandacht gehad.
 - publiciteit over Freinet-onderwijs, Vrije School, Montessori en Jenaplan alsmede ervaringsleren in het lbo in *Moer* 1981/2 en 81/4.

Conclusie:

- we hebben redelijk veel activiteiten ontwikkeld op velerlei gebied.
- het is een goede gedachte van de ledenvergadering geweest om jaarlijks een activiteitenplan op te stellen: er wordt steeds meer rekening mee gehouden, het is overzichtelijker en het werk gebeurt gericht.
- het vormt een richtlijn voor *Moer*-artikelen (bijvoorbeeld KOLO-nummer 1981/4).
- de onderwerpen voor regionalisering sluiten aan bij het activiteitenplan.

In september zal het bestuur zich buigen over onderwerpen voor het activiteitenplan 1983. Heb je ook wensen of ideeën daarover? Stuur die dan naar Ria Milder, Pr. Hendrikstraat 36, 1901 CC Castricum.

4 *Evaluatie VON-conferentie 13, 14 en 15 april 1982*

Er zijn nog geen definitieve conclusies getrokken met betrekking tot het verloop van de conferentie. Wel zijn er definitieve evaluatiegegevens. Hiervan zal een rapport worden opgestuurd naar het bestuur.

De conferentiecommissie bestond uit de volgende leden: Nico Salm, Willem Mooijman, Reina van Ballegooijen en Steven ten Brinke. Nieuw aan deze conferentie: uitgenodigde praktijkwerkers stelden hun werkwijze ter discussie voor andere veldwerkers. Daarna werd in de stromen niet alleen gepraat over idealen, maar men probeerde ideeën te ontwikkelen die de deelnemers zelf in de dagelijkse onderwijswerkelijkheid kunnen uitvoeren. Nieuw was ook het achterwege blijven van subsidies waardoor de deelnemers en de VON in de buidel moesten tasten. De VON zelf dieper, doordat de opkomst kleiner bleek (60 mensen) dan verwacht. De conferentiecommissie vroeg zich dan ook af waarom men zich niet liet inschrijven. Veertig mensen reageerden. Redenen, die genoemd werden: 17 maal vakantie; 4 maal: te hoog bedrag; 8 maal: inhoud, diverse redenen, te druk.

Na afloop van de conferentie vulden bijna alle deelnemers een evaluatieformulier in. Er werden verder evaluatiegesprekken gevoerd met enkele deelnemers uit iedere stroom (zie evaluatieverslag elders in dit nummer).

5 *Financiën*

Er was ontevredenheid over het financieel beleid. Het bestuur deelde die zorg en heeft zich er tijdens vorige bestuursvergaderingen al uitvoerig mee bezig gehouden. Enkele leden waren met name bezorgd over het feit dat het ledenbestand sterk afgenomen leek te zijn, wat niet tot uiting kwam in de begroting '83.

Op de volgende ledenvergadering:

- wordt een duidelijk overzicht gegeven over de relatie administratie-bestuur (al dan niet met getroffen maatregelen)
- komt een duidelijk overzicht van de balans (met accountantsverklaring) toegespitst op duidelijkheid met betrekking tot de contributie en ledenaantallen
- wordt aandacht geschonken aan de maatregelen die het bestuur denkt te nemen om het ledenverlies te doen keren.

6 *Moer.*

De aanwezigen uitten positieve reacties, met name ten aanzien van het themanummer KOLO-integratie.

7 *Bestuurswisselingen*

De oudgedienden Peter Dekkers, Reina van Ballegooijen, Emile Nielen en Noortje Nooter verlaten het bestuur. Met de nodige VON-grappen van Leo Tortike werden de vertrekkende bestuursleden bedankt voor hun zorgzaamheid (Peter), slimheid (Emile), vleesgeworden basisonderwijs (Reina) en voor de kleuterpoot (Noortje). Zonder tegenstemmen werden de nieuwe bestuursleden Willem Mooijman (voorzitter) en Lous te Boekhorst geïnstalleerd.

Na de lunch trad het VON-BOVO-cabaret op met een persiflage op het traditionele grammatica-onderwijs: taal- en rekenkundig ontleden.

Thematisch gedeelte

Met de nota 'Over onderwijs in taalbeschouwing' van Jan Sturm en Albert Kamer als uitgangspunt gingen twee groepen aan het werk. Een groep opleiders en een groep leraren basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Peter Dekkers stelde voor beide groepen een discussiestuk op. Voor een verslag van de opleidersgroep kunt u Herman Meddens bellen (tel. 02247 — 316). Voor een verslag van de groep basisonderwijs-voortgezet onderwijs Ria Milder (tel. 02518 — 57348).

Oriëntatiedag schooltaal-thuistaal te Antwerpen

Sinds geruime tijd wordt er in Nederland onderzoek verricht in verband met de didactische consequenties van het dialect spreken. Het Kerkrade-project, de nota *Schooltaal-thuistaal* en het onlangs verschenen boekje *Dialect op de basisschool* (een uitgave van de SLO) vormen er onder meer de neerslag van.

De VON startte een Belgisch-Nederlandse stuurgroep teneinde de problematiek in zowel België als Nederland aan de orde te stellen. Het is de bedoeling via een aantal oriëntatiedagen aspecten van het dialectspreken met diverse instanties te bespreken en nader toe te lichten.

De eerste oriëntatiemiddag heeft als thema: de leerling en zijn taal, en is bedoeld voor inspecteurs en beleids mensen werkzaam voor het basisonderwijs in België. Deze middag is gepland in

oktober in de gebouwen van de Universiteit van Antwerpen op de Wilrijkse Campus.

Er zijn enkele Belgische en Nederlandse sprekers uitgenodigd, die zelf onderzoek verrichten in verband met deze problematiek.

In januari '83 zal er in Utrecht een oriëntatiedag plaatsvinden voor leerkrachten uit het basisonderwijs. Het programma voor deze dag zal tijdig in VON-info en via publikaties in andere onderwijsbladen worden aangekondigd.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij Paul Kuyser (tel. 020 - 937384) of Ria Milder (tel. 02518 - 57348); voor België bij Willie van Peer (tel. 0932 - 14657579) of Piet van de Craen (tel. 031 - 370929).

Een positief gebruik van dialect op de basisschool illustreert het volgende schoolkrantartikeltje uit 't Snippertje van de Jozefschool te Gendt (Gelderland):

'n verhoal ien 't Gendts euver AMBIORIX (de vrimdeling van 't durrup)

verteld deur Stein en Edwin, klas 6a

We gonge der op af met 'n stelleke jonges, want we hadde al zoë veul van 'm geheurd, dà we dië kjel wel 's wouwe zien. We klöpten aon. Hìj miek de deur los en wèj vroege of we binne mochte komme.

En die kjel zat mien toch 'n end weg te lulle, ge zoud't hōa geleuwe. Hèj zei as we echte botter op de botteram dèje wiere we 100 joar oud. En hèj was de reus van de kabouteris en hèj had de nederlandse vlag umgedràjd: blaauw was dus bove: dà was den hemel. Wit ien 't midde: da woare de wolleke. En roöd dus önder: da woare de dakke van de huus.

Hej gong trouwe mèt 'n prinses mèt gouwe hoar tot aon der kont. Hèj gong 't ouwe kasteel van de Poelwiek wèr opbouwe. Hèj had 'n bruur in Nimwège wone en doar kreeg ie 'n nìje Jaguar van. Hèj doch dat er nog 'n djerde weltoorlog zou komme en doarveur wou ie 'n schuulkelder bouwe. Moar ien Gendt bouwe geet nie mèr, want Gendt môt Gendt blieve!

Namens de stuurgroep schooltaal-thuistaal
Ria Milder

De VON schiet Vonken!

VON-Vlaanderen geeft een goed tijdschrift uit. In Nederland nog vrijwel onbekend, hoewel er ook voor Nederlandse lezers heel wat interessants in staat¹. Dat tijdschrift heet *Vonk*.

Hoe overtuig je die Nederlanders ervan dat er in Vlaanderen nog andere geneugten bestaan dan de frieten, het bier en de Antwerpse Vogelmarkt?² Want *Vonk* is echt een goed blad, nog niet zo goed als *Moer*, maar toch erg goed.³

Wij hadden dit jaar o.a. artikels over spellingonderwijs, werken met tekstonafhankelijke vragen, taalbeschouwing en communicatie in het onderwijs. Nummer 2 ging helemaal over werken met jeugdboeken. Daarnaast hadden we boekbesprekingen, een tijdschriftenrubriek en lesideeën voor basisschool en voortgezet onderwijs.

Maar hoe geraken we bekend in Nederland? Eerst met een stuntje proberen, dachten we:

1 VONK VOOR 1 GULDEN

1 GULDEN VOOR 1 VONK

We sturen dus het laatste nummer van *Vonk* (nr 5) naar alle Nederlandse VON-leden die vóór 15 oktober 1982 1 gulden (één), opgewaardeerd en wel,⁴

overschrijven op bankrekening 52.24.39.527 t.n.v. Willie van Peer, Tilburg, met vermelding 'Vonk 5'.

Nummer 5 van deze jaargang is een themanummer over 'Media in het moedertaalonderwijs'. Als u dus deze Vonk (met een zachte v) in december gezellig in uw brievenbus wil horen glijden (met een zachte g), dan kan dat genot u te beurt vallen voor 1 gulden.

Noten

- ¹ 'Als er in dat tijdschrift iets zinnigs stond, werd het wel in Nederland uitgegeven!'
- ² 'Je begrijpt het toch niet, het is vast in het Vlaams!'
- ³ 'Die Belgen hebben van niets echt verstand, dus ook niet van moedertaalonderwijs!'
- ⁴ 'Die gulden ben je kwijt, je kunt ze niet vertrouwen, ik ken ze!'

VOORLOPIG FINANCIËEL VERSLAG 1981

	<i>begroting 1981</i>	<i>verslag 1981</i>	<i>begroting 1982</i>
<i>inkomsten</i>			
2 contributies	156.000	72.146,56	169.000
3 verkoop	66.000	93.063,43	39.000
4 afdrachten	nihil	1.813,13	nihil
5 rente	5.000	10.119,17	6.000
6 VON-boeken	<u>3.000</u>	<u>12.433,00</u>	<u>6.000</u>
totaal inkomsten	230.000	189.575,29	220.000
uit reserve	<u>nihil</u>	<u>nihil</u>	<u>35.000</u>
	<u>230.000</u>	<u>189.575,29</u>	<u>255.000</u>
<i>uitgaven</i>			
7 bestuur (verslag: ecl. VON-info)	24.000	10.917,63	24.000
8 administratie	75.500	55.477,20	84.000
9 Moer	115.000	126.389,92	129.000
10 activiteiten	15.000	14.128,25	17.000
11 boekingsproblemen	nihil	439,00	nihil
12 subsidies	nihil	4.800,00	nihil
10 VON-Groningen	nihil	1.728,30	nihil
niet verantwoord	<u>nihil</u>	<u>87,50</u>	<u>nihil</u>
totaal uitgaven	229.500	213.967,80	254.000
5 diversen / uit reserve	<u>500</u>	<u>24.392,51</u>	<u>1.000</u>
	<u>230.000</u>	<u>189.575,29</u>	<u>255.000</u>

NB Er zijn specificaties van de posten Contributie, Administratie, Moer en Activiteiten beschikbaar. Verschillende posten zijn nog niet 'geschoond'. Als zulks gebeurd is, zal het definitieve verslag in Moer gepubliceerd worden.

*Haarlem, mei 1982
Gerard Cliteur, penn.*